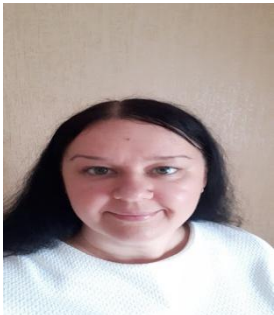

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин та іноземних мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Міжнародна банківська справа та страхування
Викладач 	Дар'я НАСИПАЙКО кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та іноземних мов
Е-mail:	nasipaiko.d@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна банківська справа та страхування» є забезпечення здобувачів вищої освіти комплексом знань, умінь та навичок, необхідних для застосування в практиці банківської справи і страхування.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- надання здобувачам теоретичних знань та практичних навичок щодо впровадження інновацій на ринку страхових послуг;

- оволодіння системною методологією пошуку й прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах зростання економічних і соціальних вимог до якості життя;
- забезпечення досягнення майбутніми економістами якісно нового рівня у засвоєнні знань з економічних дисциплін, розуміння ними організаційних форм та інституційно-правових основ консолідації банківського та страхового бізнесу;
- ознайомлення з банківськими технологіями для перестраховування, продажу нових послуг.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- основні поняття, категорії, практичний інструментарій, методологію та специфіку предмету;
- перспективи консолідації банківського та страхового бізнесу;
- новітні досягнення, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері глобалізації світового господарства.

вміти:

- застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем які охоплюють розробку загальної концепції фінансового механізму;
- використовувати принципи, методи та організаційні процедури дослідницької та/або інноваційної діяльності;
- приймати обґрунтовані рішення щодо удосконалення процесу взаємодії банківської і страхової справи;
- оцінити характеристики страхових продуктів, які можна обрати для продажу в відділенні банківської установи.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- вчитися керувати людьми, проводити аналіз своєї діяльності.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Механізми організації міжнародного банківського бізнесу

Тема 1. Міжнародний банківський бізнес

Тема 2. Стандарти і стандартизація в банках

Тема 3. Міжнародні фінансові організації

Тема 4. Операційна діяльність банків

Тема 5. Платіжні системи і картки

Тема 6. Міжнародні стандарти обліку та звітності у банках

Тема 7. Банківська безпека

Змістовий модуль 2. Теоретичні засади міжнародного страхування

Тема 8. Фінансовий моніторинг

Тема 9. Банківський нагляд

Тема 10. Страхова послуга та особливості її реалізації

Тема 11. Порядок укладання та ведення страхової угоди

Тема 12. Страхування життя і пенсій

Тема 13. Страхування від нещасних випадків

Тема 14. Світові ринки страхування

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендовані джерела інформації:

1. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.

2. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с.

3. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 208 с.

4. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навчальний. посібник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 368 с.

5. Зянько В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Мельничук Д. П. – Вінниця : ВНТУ, 2021. 106 с.
6. Клапків Л.М., Клапків Ю.М., Свірський В.С. Консолідація банківського та страхового бізнесу: теоретико-методологічні доміанти та тенденції розвитку: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 183 с.
7. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
8. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навчальний посібник. - Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
9. Міжнародні стандарти банківської справи: навчальний посібник. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 260 с.
10. Сіренко Н.М., Мельник О.І., Шишпанова Н.О. Страховий менеджмент : навч. посіб. Миколаїв : МНАУ, 2019. 180 с.

Додаткові

1. Арсенюк О. Розвиток грошового та валютного ринків у 2021 році та в період загострення геополітичних ризиків на початку 2022 року. Київ, 11 лютого 2022. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/market%20trends%2020211_2022-02-21.pdf
2. Банківські гарантії / Офіційний сайт АТ «Альфа-Банк». URL: <https://bit.ly/3x7csnf>
3. Банківські гарантії / Офіційний сайт АТ «КРИСТАЛБАНК». URL: <https://crystalbank.com.ua/ua/korporativnim-klientam/bankivski-garantiji>
4. Григорова-Беренда Л. І. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
5. Діденко С. Ринок страхування в Україні: вплив COVID-19 на страховиків у першому півріччі 2020 року // UA.News. 09.10.2020. URL: <https://ua.news.ua/rynok-strahovanyya-v-ukrayne-vlyyanye-covid-19-na-strahovshhykov-v-pervom-polugodyy-2020-goda/>
6. Дрималовська Х. В., Кирилюк Р. О. Основні риси сучасного світового ринку страхових послуг. *Бізнес Інформ*. 2021. №4. С. 36–41.
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000р. № 2121-III / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
8. Закон України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 р. №2473-VIII / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 р. №1105-XIV. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text> .
10. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність № 959-XII від 16.04.1991 р. (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України* (ВВР). 1991. № 29. Ст. 377. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/959-12/page>
11. Закон України "Про недержавне пенсійне забезпечення" від 11. 07.2003 №1057-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 47-48.
12. Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» № 4391-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 41. Ст.491.
13. Закон України «Про рекламу» від 03.07.1996 № 270/96. *Відомості Верховної Ради*.

1996. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/Z960270>.

14. Закон України "Про страхування" від 04.10.2001 № 2745. *Відомості Верховної Ради*. 2002. №7. С. 50

15. Квасницька Р.С. Економічна природа та особливості функціонального призначення банківської гарантії. *Економіка, фінанси та управління: теорія та практика*: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 червня 2021 р.). – Полтава: ЦФЕНД, 2021. С.138-141.

16. Класифікатор іноземних валют та банківських металів: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 04.02.1998 № 34 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 28.04.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#n15>.

17. Кондратюк К. В., Кульбідюк Л. В., Поляруш М. М. Особливості розвитку страхового маркетингу в Україні. [Електронний ресурс]. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=67634>

18. Коцюрба О.Ю., Насипайко Д.С. Страховий ринок України: сучасний стан та проблеми розвитку. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2020. Вип. 5 (38). С. 285-292.

19. Мацьків Г. Вдосконалення механізму забезпечення інтернет-страхування на основі маркетингового інструментарію. *Вектори розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі: тренди та перспективи* : матеріали Національної науково-практичної конференції. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 140–143.

20. Миценко, І. М. Трансформація системи управління зовнішньоекономічною та інвестиційною безпекою України в умовах глобалізації : монографія / І. М. Миценко, І. Г. Бабець ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. - Кропивницький : Поліграф-Сервіс, 2021. - 464 с.

21. Насипайко Д.С., Резніченко О.О. Аграрне страхування: досвід США. *Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери* // Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 5-6 листопада 2020 р., м.Кропивницький. – К.: «Ексклюзив-Систем», 2020. С.82-84.

22. Ніколаєв К. Глобальний ринок страхування: премії епохи пандемії. URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/globalniy-rinok-strahuvannya-premiyi-epohi-pandemiyi.html>.

23. Обух В. Кредитування економіки під час війни як двигун для повоєнної відбудови. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3452500-kredituvanna-ekonomiki-pid-cas-vijni-ak-dvigun-dla-povoennoi-vidbudovi.html>.

24. Орлик М. Страхування відповідальності в угодах про злиття і поглинання: варто чи ні? URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/korporativne-pravo-ma/strahuvannya-vidpovidalnosti-v-ugodah-pro-zlittya-i-poglinannya-varto-chi-ni.html>

25. Пахненко О.М., Семенов А.Ю., Милютин М.О. Страховий ринок України та країн ЄС: порівняльний аналіз. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/101.pdf.

26. Перша Директива Ради 79/267/ЄЕС "Щодо узгодження законів, підзаконних та адміністративних положень стосовно започаткування та ведення діяльності прямого страхування життя" від 5 березня 1979 року URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg>.

27. Постанова НБУ "Про затвердження Положення про організацію операційної діяльності в банках України" № 254 від 18.06.2003 р. *Офіційний вісник України*. 2003. № 28. С. 1384.

28. Руда О. Л. Розвиток страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. №2. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.55.

29. Савицька Н. Л., Жилякова О. В. Оцінка перспективи розвитку ринку страхування життя в умовах реформування пенсійної системи. *Проблеми економіки*. 2019. №1 (39). С. 170-175.
30. Селіверстова Л. С., Ткаченко Н. В. Trends in the development of the Ukrainian insurance market. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 10–14.
31. Слущкий Б. Як війна змінила роботу банківської системи України. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/viyna-v-ukrajini-yak-zminilas-robota-bankivskoji-sistemi-11964504.html>.
32. Тарасевич Н. В. Актуальні аспекти розвитку світового валютного ринку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. №3-4 (280-281). С. 108-114.
33. Товкун І. М., Менькова Л. С. Правова природа документарних форм міжнародних розрахунків та їх використання в Україні. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 1 (16). С. 54-61.
34. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Сташишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: Видавництво «Апріорі», 2019. - 460 с.
35. Цивільний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст.356.
36. Щербак О. Торгівля з ЄС: як правильно укласти експортні контракти. 2022. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/213718_torgvlya-z-s-yak-pravilno-ukladati-eksportn-kontrakti.
37. Як змінився попит на банківську гарантію під час війни. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2022/08/23/90988682/>
38. Competition, Innovation and Trade / Larry D Qiu. World Scientific Studies in International Economics, 2020. 392 p.

Інформаційні ресурси

39. <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index> - сайт Національного банку України.
40. www.rada.gov.ua – законодавча та нормативно-правова база України.
41. www.imf.org/external/index.htm – сайт Міжнародного валютного фонду.
42. mfa.gov.ua – сайт Міністерства закордонних справ України.
43. www.worldbank.org – сайт Світового банку.
44. www.bis.org – сайт Банку міжнародних розрахунків.
45. www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html – сайт Європейського центрального банку.
46. <https://nfp.gov.ua> – Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг.
47. <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/strahovyky-v-top-10-svitovyh-rynkyv> - страховики — в топ-10 світових ринків.
48. <http://finbalance.com.ua/news/swiss-re-institute---pro-svitoviy-rinok-strakhuvannya-v-2018-2020-rr> - про світовий ринок страхування в 2018-2020 рр.
49. <https://minfin.gov.ua> - Міністерство фінансів України.